

NAVODILA ZA CITIRANJE ODDELKA ZA ARHEOLOGIJO FILOZOFSKE FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI

Pisni referati, seminarska, diplomska, magistrska in doktorska dela morajo biti **obvezno** opremljena z ustreznim znanstveno-kritičnim aparatom.

Avtor oz. avtorica mora v besedilu **jasno ločiti lastne od prevzetih trditev in navesti izvirne objave ali vire za uporabljene podatke in prevzete ugotovitve.**

Dobesedno prepisane izjave morajo biti obvezno in v celoti označene z navednicami, **vendar se dobesednemu navajanju kolikor mogoče izogibamo in jih uporabljamo le, kadar je to smiselno.** Tako pri dobesednem navajanju kakor tudi pri prevzemanju podatkov in izjav drugih avtorjev moramo vselej natančno navesti ustrezen vir oziroma objavo v sklicu med tekstom.

Morebitne sprotne opombe naj bodo oštevilčene po vrstnem redu in umeščene na dnu tekoče strani. V opombe sodijo avtorjevi oz. avtoričini komentarji in razširjena vsebinska pojasnila posameznih pojmov ali trditev, ne pa zgolj navajanje zadevne literature. Tudi tu se uporablja pravilno navajanje (pravilni sklici in navajanje v končnem seznamu literature).

Spletne vire, kjer avtor ni poznan, oziroma je citirani vir delo določene skupine ali organizacije, navajamo posebej v seznamu spletnih virov (glej spodaj).

1. SKLICI

Uporabljamo okrajšane sklice, zapisane tekoče med besedilom v oklepaju.

Okrajšani sklic med besedilom vsebuje priimek avtorja in leto izida objave. Kadar se sklicujemo na **celotno objavo** (monografijo, celoten članek) zadostujeta ta dva podatka.

Primer: ... (Kerman 2008).

V okrajšanem sklicu navedemo priimke največ treh avtorjev ene same objave:

Primer: ... (Mlinar, Klasinc, Knavs 2008).

Če je avtorjev še več, navajamo priimek prvega in dodamo »et al.«. Na seznamu virov in literature dosledno navajamo vse avtorje po priimkih in imenih.

Primer: ... (Mlekuž et al. 2006).

Več uporabljenih virov v citatu ločimo s podpičjem in jih razvrstimo naraščajoče po letnici izida.

Primer: ... (Montserrat 1998; Mlekuž et al. 2006; Kerman 2008).

Kadarkoli je avtor znan, smo ga dolžni navajati na prvem mestu. To velja tudi za sekundarno avtorstvo (uredništvo).

Primer: ... (Montserrat 1998)

V primeru neavtorskih oziroma anonimnih publikacij (zborniki, zakoni, pravilniki, statistične publikacije ipd.) navajamo naslov publikacije in leto izida. Dolge naslove lahko krajšamo, kratico v seznamu literature pojasnimo.

Primer: ... (Arheološka 1975) ali krajše (ANSI 2009).

Vire, ki smo jih povzeli po drugih virih, označimo z »nav. v«. **To možnost uporabimo le izjemoma, kadar nam izvorni vir ni dosegljiv niti v knjižni niti v elektronski obliki.**

Primer: ... (Přihoda 1932; nav. v Predovnik 2003, 93).

Pri **spletnih virih** navajamo avtorja in letnico objave, če gre za na spletu objavljene publikacije, ki sicer obstajajo tudi v tiskani različici oz. so oblikovane kot tiskovine (knjige, periodične publikacije, dostopne na spletu). Zgolj v primeru drugih spletnih virov za okrajšane sklice uporabimo oznako »Splet« in zaporedno številko iz seznama spletnih virov na koncu našega pisnega izdelka.

Primer: ... (Pietschmann 2008); ... (Splet 1).

Dobesedno prepisane navedbe iz vira morajo biti vedno v celoti označene z narekovaji. Neposredno za končnim narekovajem mora biti oklepaj z navedbo vira, ki obvezno vključuje tudi stran. Enako velja v primeru, ko izjavo, izvorno objavljeno v tujem jeziku, sami dobesedno navedemo v slovenskem prevodu.

Primer: ... Navpične lesene kole, najdene pri Igu, je interpretiral kot »neolitska naselja na koleh« in jih z jezerom povezal zato, ker so jih »našli v l. 1875. zapičene v zgornji jezerski ilovici, torej v nekdanjem jezerskem dnu« (Melik 1946, 50).

Kadar v uvajalnem stavku izrecno navedemo avtorja izjave, lahko imenu sledi oklepaj z letnico in stranjo, šele nato pa dobesedni navedek v narekovajih.

Primer: ... S tem interpretativnim nastavkom se je strinjala tudi Tatjana Bregant (1964, 19), ki je po končanih izkopavanjih najdišča ob Resnikovem prekopu zapisala, da »...imamo na Ljubljanskem barju prava kolišča, čeprav samo na zamočvirjenih ali suhih tleh.«

Navedba strani je nujna vselej, ko smo uporabili konkreten podatek ali izjavo drugega avtorja; v tem primeru moramo v okrajšanem sklicu obvezno navesti tudi stran oz. strani, na katerih so v izvorni objavi omenjene trditve zapisane.

Primer: ... (Kerman 2008, 284); ... (Kerman 2008, 282–284).

Podobno velja za sklice na **slike, table in druge grafične prikaze** gradiva ipd.:

Primeri: ... (Kerman 2008, 282, sl. 3); ... (Kerman 2008, t. 2: 1); ... (Kerman 2008, 289, t. 2: 1); ... (Kerman 2008, 289, t. 2: 1–2, 7).

V primeru poimenske navedbe avtorja med besedilom se v oklepaju navajata le še leto izida in stran.

Primer: Kot opozarjata Budja in Mlekuž (2008, 360), je koncept kulturne krajine z jezerom in kolišči ...

Tudi **pod preglednicami in slikami je potrebno dosledno navajati vire na enak način** kot med besedilom.

Primer: Tloris rimske vile v Rakičanskih muzgah (Kerman 2008, sl. 3).

Kadar smo podatke iz določenega vira uporabili **za izris grafikona ali karte oziroma za lastne izračune** v preglednicah, pod takšnimi prikazi navajamo "vir podatkov".

Primer: ... (vir podatkov: Varstvo spomenikov 43, 2006, Poročila).

Avtorstvo tujih ali lastnih fotografij navajamo pod vsako fotografijo z navedbo imena, priimka in letnico nastanka fotografije.

Primer: ... (foto: Žiga Novak, 2010) ali ... (foto: Ž. Novak, 2010).

Pri objavi fotografij in drugih grafičnih prilog, za katere nimamo avtorskih pravic, smo dolžni ravnati v skladu z določili Zakona o avtorski in sorodnih pravicah Republike Slovenije.

2. Sklici na ilustracije in priloge ipd. V VAŠEM BESEDILU

Med besedilom na ustreznih mestih v oklepaju navedemo sklic na ustrezno **ilustracijo ali prilogo**, ki vsebinsko dopolnjuje ali ponazarja naša izvajanja. Zato moramo vse ilustracije in priloge dosledno zaporedno številčiti. Podobno ravnamo tudi s kataložskimi zapisi.

Primeri: ... (sl. 13); ... (pril. 2: 1); ... (kat. št. 43).

Pri navajanju **spletnih virov** v podpisih pod slikami se držimo enakih pravil kot pri navajanju spletnih virov v tekstu. V kolikor **avtorja poznamo**, članek ali monografijo navedemo v seznamu literature po avtorju in slikovno gradivo navedemo kot je razloženo zgoraj.

Primer podpisa: Slika 6: Rim, avrelijansko obzidje (Gelichi 2007, sl. 2).

V kolikor pa **avtor ni poznan**, oziroma je citirani vir delo določene skupine ali organizacije, ga navedemo v seznamu spletnih virov s pomočjo oznake Splet 1, Splet 2,...

Primer podpisa: Slika 6: Rim, avrelijansko obzidje (Splet 3).

3. Oblikovanje seznama literature in virov

Seznam literature in virov je končni skupni seznam vseh vrst uporabljenih virov (monografskih publikacij, člankov, kart, gradiva s spleta, osebnih virov itd.), na katerem posamezne enote razvrstimo **po abecednem redu priimkov avtorjev** oziroma naslovov del v primeru anonimnih objav. Uporabljene objave istega avtorja razvrstimo po letnici izida, od najstarejše do najmlajše. Pri objavah istega avtorja iz istega leta dopolnimo letnico izida z malo črko (na primer 2010a in 2010b).

Pri objavah z več avtorji pride pri drugem in naslednjih avtorjih do inverzije priimka in imena, **pred zadnjim avtorjem uporabimo »in« Priimek, I., I. Priimek in I. Priimek.**

Novaković, P., M. Lovenjak in M. Budja 2004, *Osemdeset let študija arheologije na Univerzi v Ljubljani*. – Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za arheologijo.

Oblikujemo ločeno seznam literature (tiskanih ali na spletu dostopnih objav) in sezname virov (arhivski viri, kartografski viri, spletni viri, drugi elektronski viri, ustni viri idr.).

Monografske publikacije

Priimek, I. leto izdaje, Naslov dela (ležeče) (Izdaja – če je potrebno). – Naslov knjižne zbirke/serije številka zvezka (kadar obstaja). – Kraj izdaje, založba.

Orser, C. E. 2004, *Historical Archaeology* (2. izd.). – Upper Saddle River, Prentice Hall.

Predovnik, K. 2003, *Trdnjava Kostanjevica na Starem gradu nad Podbočjem*. – *Archaeologia historica Slovenica* 4. – Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za arheologijo in Znanstveni inštitut.

Novaković, P., M. Lovenjak in M. Budja 2004, *Osemdeset let študija arheologije na Univerzi v Ljubljani*. – Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za arheologijo.

Anonimne monografske publikacije 1 – urednik je znan

Priimek, I. (ur.) leto izdaje, Naslov dela (ležeče) (izdaja – če je potrebno). – Kraj izdaje, založba.

Montserrat, D. (ur.) 1998, *Changing Bodies, Changing Meanings: Studies of the Body in Antiquity*. – London, Routledge.

Anonimne monografske publikacije 2 – urednik ni znan (sem štejemo tudi zakonske akte ipd. prepise, objavljene v Uradnem listu RS)

Krajšava leto izdaje: Naslov dela (ležeče) (izdaja – če je potrebno). – Kraj izdaje, založba.

Arheološka (ali krajše: ANSI) 1975: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana, DZS.

ZVKD 2008: *Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1)*, Uradni list RS, št. 16/2008, str. 1121–1145.

Članki iz revij in časopisov

Priimek, I. leto izdaje revije, Naslov članka. – Naslov revije (ležeče) letnik revije/številka revije, (datum izida – velja za dnevno časopisje), obseg članka.

Balasse, M., A. B. Smith, S. H. Ambrose in S. R. Leigh 2003, Determining sheep birth seasonality by analysis of tooth enamel oxygen isotope ratios: the Late Stone Age site of Kasteelberg (South Africa). – *Journal of Archaeological Science* 30, str. 205–215.

Kerman, B. 2008, Rakičanske muzge – nova rimska vila v Prekmurju. – *Arheološki vestnik* 59, str. 279–290.

Mlekuž, D., M. Budja, R. Payton in C. Bonsall 2008, "Mind the gap": Caves, radiocarbon sequences, and the Mesolithic-Neolithic transition in Europe – lessons from the Mala Triglavca rockshelter site. – *Geoarchaeology* 23/3, str. 398–416.

Mlinar, M., R. Klasinc in M. Knavs 2008, Zaščitne arheološke raziskave na Mostu na Soči leta 2001. Najdišča Maregova guna, Štulčev kuk in Plac. – *Arheološki vestnik* 59, str. 189–208.

Přihoda, R. 1932, Zur Typologie und Chronologie mittelalterlicher Pfeilspitzen und Armbrustbolzeneisen. – *Sudeta* 8, str. 43–67.

Županek, B. 2010, Emona je večna uganka. Kako to, da o njej nimamo mita? – *Delo* 52/157, Sobotna priloga (25. september 2010), str. 28–29.

Sestavki iz knjig in zbornikov

Priimek, I. leto izdaje, Naslov sestavka. – V: Priimek, I. (ur.), Naslov knjige (ležeče). – Kraj izdaje, založba, obseg sestavka.

Kopytoff, I. 1986, The cultural biography of things: commoditization as process. – V: Appadurai, A. (ur.), *The Social Life of Things: Commodities in Cultural Perspective*. Cambridge, Cambridge University Press, str. 64–91.

Toškan, B. in J. Dirjec 2004, Ostanke velikih sesalcev v Viktorjevem spodmolu = Remains of large mammals in Viktorjev spodmol. – V: Turk, I. (ur.), *Viktorjev spodmol in Mala Triglavca: prispevki k poznavanju mezolitskega obdobja v Sloveniji = Viktorjev spodmol and Mala*

Triglavca: contributions to understanding the Mesolithic period in Slovenia, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 9. – Ljubljana, Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC, str. 135-167.

Križ, I. 1996, Lončarstvo na Šentjernejskem polju od 19. stoletja do danes. – V: *Od antičnega vrča do majolke*. Katalog razstave. – Novo mesto, Dolenjski muzej, str. 11–113.

Karte

Naslov karte (ležeče). Vrsta karte. Leto izdaje, izdaja, merilo. – Kraj izdaje, založba.

Državna topografska karta Republike Slovenije 1:25.000. 92, Zali Log. 1995, 1. izd., 1:25.000. – Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Geodetska uprava Republike Slovenije.

Maribor. Karta mesta. 1997, 1:10.000. – Maribor, Redis.

Osnovna geološka karta SFRJ. List Beljak in Ponteba. 1987. 1:100.000. – Beograd, Zvezni geološki zavod.

Monografske publikacije s svetovnega spleta

Priimek, I. leto izdaje, Naslov dela (ležeče). Izdaja (če je potrebno). – Kraj izdaje, založba (če je navedena). – URL: (datum citiranja).

Pietschmann, D.-R. 2008, *Kirchenburgen (sowie Wehrkirchen und Pflughöfe) in Baden-Württemberg. Darstellung des erhaltenen Bestandes in den Jahren 2004 – 2008 mit unterstützender Literatur-Recherche zu denselben und der Hintergründe mit Berücksichtigung des Kieser'schen Forstkartenwerkes (1680-87) für den württembergischen Teil*. – Weinheim-Sulzbach. – URL:

<http://archiv.ub.uni-heidelberg.de/artdok/volltexte/2008/653/> (citirano 1. 5. 2010).

oziroma pri anonimnih monografskih publikacijah

Naslov dela (ležeče). Leto izdaje. Izdaja (če je potrebno). – Kraj izdaje, založba (če je navedena). – URL: (datum citiranja).

Slovenske regije v številkah 2011. 2011. – Ljubljana, Statistični urad Republike Slovenije. – URL: <http://www.stat.si/doc/pub/REGIJE-2011-INTERNET.pdf> (citirano 14. 4. 2011).

Članki iz revij v elektronski obliki

Priimek, I. leto izdaje revije, Naslov članka. – Naslov revije (ležeče) letnik revije/število revije, obseg članka. URL: (datum citiranja).

Budja, M. in D. Mlekuž 2008, Poplavna ravnina Ižice in prazgodovinska kolišča. – *Arheološki vestnik* 59, str. 359–370. – URL: http://av.zrc-sazu.si/pdf/59/Budja_Mlekuz_AV_59.pdf (citirano 1. 9. 2011).

Spletni viri

Pri navajanju spletnih virov je potrebno, v kolikor avtorja poznamo, članek ali monografijo navesti v seznamu literature po avtorju.

V kolikor pa avtor ni poznan, oziroma je citirani vir delo določene skupine ali organizacije, ga navedemo v seznamu spletnih virov s pomočjo oznake Splet 1, Splet 2,...

Splet 1: http://archaeologydataservice.ac.uk/archives/view/exeter_43_2015/ (citirano 12. 2. 2017).

Optični diski

Priimek, I. leto izdaje, Naslov dela (ležeče) (oznaka gradiva). – Kraj izdaje, založba oz. izdajatelj.

Plesničar Gec, L. 1999, *Emona* (CD ROM). – Ljubljana, Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Neobjavljena gradiva

Priimek, I. leto nastanka, Naslov (ležeče) (Neobjavljeno poročilo/elaborat, diplomsko/magistrsko/doktorsko delo, ustanova hrambe dokumenta). – Kraj nastanka (če je navedeno).

Mlinar, M. 2007, *Poročilo o predhodnem arheološkem sondiranju ob gradbenih delih na parc. št. 47/1, k. o. Most na Soči* (Neobjavljeno poročilo, hrani ZVKDS, OE Nova Gorica). – Most na Soči.

Žibrat Gašparič, A. 2008, *Strukturna analiza neolitske keramike in lončarske tehnologije* (Neobjavljena doktorska disertacija, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta). – Ljubljana.

Arhivski viri

Kratica, ki jo uporabljamo pri citiranju med besedilom (npr. sestavljena iz začetnic naziva arhiva in identifikacijske oznake fonda). Polni naziv arhiva, ime fonda ali zbirke (ležeče).

V sklicih med besedilom po potrebi za okrajšavo navedemo še številko fascikla ali škatle ter specifično oznako ali naziv dokumenta, če obstaja. Te oznake lahko skupaj z nazivom dokumenta navedemo tudi v seznamu literature in virov za nazivom fonda.

AS 54. Arhiv Republike Slovenije, *Glavni odbor za kulturo Barja v Ljubljani, 1826–1918*.

AS 175. Arhiv Republike Slovenije, *Jožefinski kataster za Kranjsko, 1784–1790*. – K.o. Polhov Gradec.

Ustni viri

Priimek, I. leto pridobitve informacije, Tema (osebni vir, datum). – Kraj pridobitve informacije.

Hace, V. 2011, Nekdanja poselitev in raba zemljišča pod cerkvijo sv. Florijana in Boštjana (osebni vir, 13. 7. 2011). – Predgrad.